

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN
Sebastià Serra i
Busquets
♦
Antoni Vives
Reus
♦
Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)
♦

TEMA

L'educació superior

Des del 2010, a iniciativa de la direcció del diari **Ultima Hora** es publica durant el curs acadèmic aquesta secció que recull transferència del coneixement, notícies d'activitats, de reflexions des de la perspectiva universitària. Aquesta secció està oberta a totes les persones que vulguin aportar coneixements i reflexions.

Les expectatives de l'educació a la universitat

♦♦ Sebastià Serra Busquets *

Ha començat el curs acadèmic 2016/2017 i moltes són les esperances i il·lusions que s'estan donant tant entre els estudiants com entre el professorat de la Universitat, i volem mostrar un cert optimisme a l'espera de concrecions.

En el sí de la Universitat de les Illes Balears existeixen algunes novetats i continuïtats del sistema en

general. Pel que fa a les novetats és una bona notícia els resultats de recerques iniciades, la seva valoració per part de la societat i els nous estudis que han començat. En aquest sentit cal destacar que a la fi han començat els estudis de Medicina, però també hem de considerar la consolidació d'un conjunt d'estudis entre ells, els postgraus i graus, i la continuïtat del conjunt dels estudis que s'imparteixen a la nostra universitat.

El fet que la conjuntura econòmica de les Illes Balears hagi estat fa-

vorable els darrers temps, ens anima i ens permet pensar que es faran polítiques des dels sectors públics i també des del sector privat que redundi en favor de crear més llocs de feina i que millorin les seves condicions i, al mateix temps, que hi hagi una dotació superior de beques tant per estudiar graus com també per als postgraus i fer doctorats.

Estam en un moment d'espera en el sentit de què ha de redundar

hora que es donàs aquesta notícia i ara és un moment en què estam esperançats.

Pel que a les recerques, existeixen algunes expectatives. Hi ha noves convocatòries de projectes de recerca i sembla que la valoració que es fa des de distints àmbits socials de la tasca dels investigadors i de la Universitat en general ha millorat.

* Catedràtic d'Història contemporània de la UIB

TEMA

Dissenyar per a l'usuari

Reflexió-homenatge als postulats de Victor Papanek, Ezio Manzini i Donald A. Norman. L'Escola d'Art i Superior de Disseny de les Illes Balears (EASDIB) és l'únic centre públic de la nostra comunitat autònoma que imparteix estudis superiors de disseny. Trobareu més informació a <http://www.escoladisseny.com>

Yo diseño, tú diseñas, todos diseñamos...

♦♦ Maria F. Abando *

La formació teòrico-pràctica en disseny, así como la metodología docente utilizada, siempre han estado estrechamente vinculadas con el análisis de la realidad (cambios demográficos, evolución tecnológica...) y con la resolución de problemas en general (técnicos, estéticos, de uso). Este planteamiento sigue

siendo válido, pero ya no es suficiente para la formación de los diseñadores del futuro.

En una de las últimas definiciones de diseño, avalada por la Unión Europea, el diseño se percibe como una actividad de innovación centrada en el usuario para la definición de nuevos productos y servicios. Esta definición recoge la necesidad de centrar el proceso de diseño (y también la enseñanza del diseño) en el usuario.

Se debería diseñar desde la pers-

pectiva del usuario, para el usuario (diseño centrado en las personas) y con la colaboración del usuario (co-diseño, diseño en código abierto). Pero siempre incluyendo a todos los profesionales que hacen que un diseño sea realidad, desde su concepción hasta el fin de su vida útil.

Esto, por lo que respecta a la educación formal, pero en el diseño del futuro cobra una gran importancia la educación no formal, informal e incidental de los futuros

diseñadores. Actualmente, una persona con ciertas habilidades y capacidades, puede acceder a una formación en diseño sin tener que ir a una escuela de diseño; por lo que estos centros deberían ser más receptivos al bagaje cultural que pueden aportar los futuros estudiantes y estar abiertos al cambio.

Así pues, es importante mantener el contacto con la realidad, resolver problemas presentes e incluir en el proceso de diseño los posibles problemas futuros, sobre la base de la sostenibilidad y la adaptabilidad, pero también desde la práctica experimental y aprendizaje experiencial, que ha sido la principal metodología de trabajo en las escuelas de diseño, generando sinergias con toda la cadena de valor.

* Directora de la EASD Illes Balears

TEMA

La identitat dels pobles

Començat el segle XXI a tots els continents es donen reflexions, anàlisis teòrics i també moviments polítics i culturals que tenen a la Nació com a centre d'anàlisi. Molts són els programes que s'han fet i és ben vigent l'anàlisi des de l'etapa de la Il·lustració fins al temps present.

El naixement de la nació

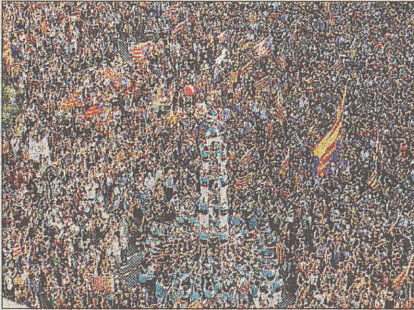
♦♦ Josep Maria Buades *

El fet d'haver nascut en Estats-nació, amb escoles que ens ensenyen la nostra història i geografia, exèrcits que ens defensen, seleccions esportives que ens representen i amb fronteres, passaports i visats, o el fet d'haver crescut queixant-nos de no tenir un Estat

propi ens poden conduir a l'error de considerar les nacions com una cosa natural. Doncs no ho són. Les societats humanes s'han organitzat en nacions fa poc més de dos-cent anys. Abans ens havíem regit en famílies nuclears, clans, tribus, imperis agraris, feudalisme, monarquies absolutistes, etc.

M'agrada assenyalar la publicació de l'opuscle Qu'est-ce que le Tiers-État? (1789) de l'abat Sièyes com l'acta de naixement de la nació. En-

cara que la paraula nació era usada des d'antic, al mateix any de la Revolució Francesa adquirirà un significat totalment nou. La nació serà el Tercer Estat, o sigui, el poble, el qual és lliure per governar-se (autodeterminació). Aquesta idea revolucionària s'escamparà per tota Europa durant les guerres napoleòniques. A començament del segle XIX veiem florir tot un seguit d'Estats-nació al continent, ja sigui per recep-

ció dels ideals liberals, ja sigui com a reacció patriòtica a les tropes invasores.

Entendre que els estats no són patrimoni de les famílies reials, sinó una organització política d'una comunitat humana que vol governar-se per si mateixa és una idea molt poderosa. Actualment l'ONU allotja més de 200 Estats-nació, però això no vol que altres formes polítiques teòricament superades s'hagin extingit. Al mapamundi encara trobam teocràcies, monarquies electives... i les famílies continuen tenint un paper fonamental en la reproducció humana. Estats moderns com Austràlia o Brasil contenen societats indígenes que mantenen les seves estructures tribals i les xarxes de delinqüència organitzada s'organitzen de forma feudal.

* Doctor en Història